

A Vigasztaló

Időpont: 1962. március 29.

Alapige: János 14,26-27

Ama vigasztaló pedig, a Szent Lélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam nektek.

Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek; nem úgy adom én nektek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!

Ezek a szavak az Úr Jézus Krisztusnak a búcsúbeszédében hangoztak el amaz utolsó éjszakán, amikor már felkeltek a vacsorától és elindultak a Gecsemáné kertjébe. Jézus szeretett volna minél többet elmondani. Szerette volna újra a lényegét elmondani. Szerette volna felkészíteni a tanítványokat azokra a megrázkódtatásokra, amik a közeli órákban kezdődnek. Ezeknek a búcsúbeszédnek a során Jézus vissza-visszatért egy csodálatos ígéretre, amelyik ígéretnek a megvalósulásában bontakozott ki az egész keresztyén élet. Ez az ígéret pedig a Szentlélek ígérete. „*Nem hagylak titeket árvául, eljövök tihozzátok.*” (Jn 14,18). Ezt nemcsak úgy kell érteni, hogy majd a végső visszajövetelére gondolt Jézus, hanem a pünkösdi visszajövetelre. Már pünkösdkor visszajött Jézus a Szentlélek hatalmában. És az, hogy „*Nem hagylak titeket árvául*”, az már most valóság a számunkra, ha vettük a Szentlélek ajándékát. Nem úgy van, hogy árvák vagyunk addig, amíg dicsőségben visszajön Jézus, hanem a tanítványok pünkösdig voltak árvák. Pünkösdkor a Szentlélek Úristennek a módszereiben ugyanaz a Krisztus parancsolta őket tovább. Pontosabban: ugyanaz az egy Isten. Az egekben lakozó dicsőséges, de messzi Isten, a Fiúban, Jézus Krisztusban közel jött és szemtől szembe állt az emberrel, különösképpen a tizenkettővel. A messzi Isten beszélő Isten lett, Ige-Isten lett a Krisztusban. De még az is messze van, ha valaki megszólít engem közletről, mert kívül van és belül én árva vagyok, miközben Ő szolngat engem. Az egekben lakozó dicsőséges Atya Isten közel jött az Ige-Istenben, de azt az ígéretet adta Jézus Krisztus, hogy még közelebb jön: bennünk marad, bennünk lakozik. A Szentlélek Isten azt jelenti, hogy az egekben lakozó dicsőséges Isten nemcsak Ige-Isten lett, hanem belénk költözött, legalább is ezt az ígéretet adja, hogy bennünk munkálkodó Isten lesz. Az, hogy „*nem hagylak titeket árvául, eljövök tihozzátok*”, a Szentlélek Úristen ígéretét is jelenti.

De ezután a mondat után néhány mondattal odább már félreérthetetlenül, világosan mondja Jézus a tanítását: „*Ama vigasztaló pedig, a Szent Lélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam nektek.*” Úgy képzeljük el a dolgot, hogy a tanítványok rendkívül gyámoltalanok voltak Krisztus nélkül. Arra a jelenetre gondoljunk, amikor hoztak egy epilepsziás gyereket. Jézus fenn volt a dicsőség hegyén, a tanítványok semmit se tudtak csinálni, akárhogy buzgólkodtak. Aztán lejött Jézus Krisztus és egy szavára meggyógyult a gyermek. Ez is mutatja, hogy a sok együttlét és sok Ige, sok tanulás után is milyen gyámoltalanok maradtak a tanítványok, hogyha maga Jézus Krisztus nem vette a kezébe az ügyek intézését. Ott voltak vele egy évig, két évig, három évig, de nagy szükségük volt arra, hogy maga Jézus gyógyítsa a betegeket, takargassa be őket, ha támadások érik őket a farizeusok részéről, maga beszéljen velük. Gyámoltalanok maradtak. Most ugyanaz a helyzet folytatódott. Jézus mennybemenetele után a tanítványok gyámoltalanok mindaddig, amíg a Szentlélek áldását nem veszik. Nem változott semmit a helyzet, csak abban, hogy a három év alatt test szerint volt ott Jézus és test szerinti szavakkal védte meg őket, vagy az ő keze mozdulatával gyógyította a betegeket, de pünkösöd után ugyanaz a Krisztus ugyanúgy akart velük maradni, de még bensőségesebben: a tanítványok száját akarta felhasználni, hogy elmondhassa az Ő szavait és kezüket akarta felhasználni, hogy az Ő gyógyító munkáját elvégezhesse.

Azt szeretném, hogy ha megértenétek: húsvét előtt és pünkösd után a tanítványok állapotában, önmaguk emberi képességeiben nem volt semmi változás. Húsvét előtt is gyámoltalanok voltak, pünkösd után is gyámoltalanok maradtak, de az volt a nagyszerű, hogy húsvét előtt Jézus test szerint ott volt és segítette őket, pünkösd után pedig Szentlelkével beléjük költözött és belőlük kifelé sugározva végezte a munkáját. Ebben az Igében azt ígéri nekik, hogy amikor Ő elvételük tőlük, akkor se maradnak árvák, hanem Isten elküldi nekik a Szentlelket.

Erről a Szentlélekről ebben a versben három tanítást ad nekik Jézus Krisztus. Egy kicsit ezen gondolkozunk. Először azt állapítja meg róla, hogy Vigasztaló a Szentlélek. Másodsor azt mondja róla, hogy amikor eljön, mindenre megtanít. Harmadsorban: nemcsak aktuális vadonatúj dolgokra tanítja meg, hanem „*eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondottam nektek.*” Tehát: **vigasztal, tanít és emlékeztet**. Biztosan nem véletlen ez a sorrend. Biztosan szükségünk van ilyen rendben a Szentlélek munkájára, hogy vigasztaljon, hogy új meg új helyzetben új döntésekhez bölcsességet adjon, tanítson és eközben emlékeztessen Jézusnak a szavaira, tehát ne szakadjunk el az új döntéseinkben azoktól, amelyek a régi emlékek, Jézus Krisztusnak régi szavai. Modernül szólva: atomkorszakban, modern családi problémákban, modern gyülekezeti problémákban, amikor új helyzetekbe kerülünk, ezekben keresztyén döntéseket kell elmondani, tehát kell a Szentlélek tanítása. De ugyanakkor kell, hogy emlékeztessen a régiekre, hogy a vallomásainkat kapcsolatba hozhassuk Jézus Krisztus első mondásaival és átéljük belülről, hogy ha modern döntéseket hozunk, nem lépünk ki a Krisztus gondolatvilágából, hanem ugyanazt a valamit modernül szólaltatjuk meg. Ez a három ígéret szólal meg ma este. Próbáljuk átvenni ezt a három ígéretet. Erről mondom egy-két gondolatot. Ki-ki tekintse tükörnek és vizsgálja meg: ismeretes dolgok-e ezek? Ismeretes-e a Szentléleknek a vigasztaló szolgálata? Ismeretes dolog-e az, hogy vadonatúj dolgokat ad szánkba, új cselekedetekre vezet és közben az a nyugodt öntudatunk van, hogy ez a keresztyén szó, keresztyén döntés, noha ilyen még nem cselekedtek a keresztyének, és ismerős-e a Szentléleknek az emlékeztető szolgálata, amikor döntéseinket összeköti a régi keresztyén dolgokkal? Tulajdonképpen a legtöbbit az elsőről szeretnénk szólni, mert ebben valami olyan félreérthetetlen ajándék és ígéret van, amit aligha tudok elmondani rövid idő alatt.

A görög szó: Paraklétosz. Egész irodalma van ennek az egy szónak a bibliai theológiában. Mert olyan gazdag tartalma van ennek a szónak. Tulajdonképpen összetett szó: Para-kaleo. Paraklétosz = az, akit odahívunk. A háborúban valaki megsebesül, segítségül kiált, bajtársa odafut és nem engedi, hogy az ellenség megölje. Akkor még elég primitív volt a háborúskodás. Később a Paraklétosz szó specializálódott és egy bizonyos jogi jelentése volt: védőügyvédet jelentette. A biblián kívüli görög irodalomban az ügyvédet jelentette, itt is erről van szó, hogy a bajba jutott kliens odahív valakit, aki az ügyét úgy tudja kézbe venni, hogy annak az enyhítő körülményeit, mentségeit be tudja dobni a tárgyalásba. Rámutatnak a bibliatudósok arra, hogy azért ilyen nagyszerű ez a hasonlat, mert a Szentírás tud valakiről, aki éppen az ellenkező szolgálatot végzi. Nagyon érdekes, hogy görögül az ellenkező úgy hangzik, hogy kathégorosz, de héberül az ellenkező a Sátán: diabolosz, aki pedig ügyészi szolgálatot végez: a súlyosbító körülményeket nézi. Jézus Krisztus ezzel a szóval és a Szentírás ezzel a kettős szembeállított kifejezéssel arra utal, ami az ember belvilágában, de az Isten világában is történik. Az Isten udvartartásában megjelenik a Sátán és kezdi vádolni Jóbot. Ez arra utal, hogy az Isten trónusa előtt is folyik ez a per. Jób könyve még nem tud a Szentléleknek a munkájáról, hogy van védőügyvéd, nemcsak vádolónk van Isten előtt. De ez nemcsak az Isten trónusa előtt történik, hanem a szívünkben is. És most erre szeretnék ösztönözni: vizsgáljátok meg, ismeritek-e azt, hogy az ember szinte szemlélődik befelé, hogy felvonulnak a vádoló gondolatok? Itt elakadnak általában a keresztyének. Összetörik a keresztyén ember. Holott éppen arra akar utalni Jézus Krisztus, hogy Ő elküldi a Szentlelket, aki a védekezésre való dolgokat is előhozza.

Azt kell mondani, hogy az a keresztyén ember, aki újra meg újra csak összetörök bűneinek súlya alatt és nincs tovább, az tulajdonképpen a Sátánnak a szuggesztíója alatt áll. Ez egy veszedelmesnek tűnő mondat, de gondoljátok meg. Hangsúly van azon, hogy „csak”. Aki a bűneiben nem tud mást, csak összetörni, az már szellemi hatásoknak van kitéve, de sajnós nem a Szent Szellem hatásainak, hanem a Vádolónak. Nekem az a megfigyelésem: idáig érkeztek el, a bűneiről gazdagodik a szemlélete, a bűneiről vannak fájdalmas ismeretei és eljut esetleg odáig, hogy sír és teljesen összetörök a bűneinek a súlya alatt: a Vádolónak a szavát hallja.

Nagyon érdekes, hogy János apostol az egyik levelében írja ezt sokkal később: Hogyha vádol minket a mi szívünk, gondoljunk arra, hogy nagyobb az Isten a mi szívünknel. (1Jn 3,20). Szinte már az első keresztyén nemzedékben megjelentek azok a keresztyének, akik csak odáig jutottak el: Vádol a szívem, bűnös vagyok. Jézus azt mondja: De elküldöm hozzátok a Paraklétoszt, a Vigasztalót. Sokszor szeretném keresztyén testvéreim szívét megnyitni a Paraklétosz számára, aki segítségre jön.

Az a különös, hogy amikor az ördög vádaskodik, akkor nem hazudik. Ha csupa szemenszedett hazugságot mondana, annak nem lenne sikere. Az ördög olyan, mint egy jó államügyész vagy vádló, aki elhallgatja a mentségre szolgáló dolgokat és konokul mondja azt, ami ellene szól. Az az ügyész dolga, hivatása. Nehéz hivatás, egy életen át minden vádlottnál a rejtőzködő rosszat kihozni: Bíró úr, itt elfelejtkezett erről! Itt van egy súlyosbító körülmény. Én magam nem szeretnék ügyész lenni, mert annak az egész lelkülete rááll, hogy mindig kutassa, hol van valami súlyosbító körülmény. Nem arról van szó, hogy hazudik, hanem úgy csoportosítja a dolgokat, hogy mindig a rossz szólaljon meg, hogy letaglózza a vádlottat, elvegye a reménységét. Nem úgy van a dolog, hogy amikor vádol minket akár a szívünk és szívünkben a Sátán, nem igaz az, hogy azok hazugságok. Azok sajnós igazak, de csoportosított igazságok, összeszedett igazságok. Abból a szempontból, hogy mit lehetne ez ellen az ember ellen mondani. És mivel igazságokat mond, az ember összetörök alatta. De az a nagyszerű lehetőség van: hogy ha megnyitjuk a szívünket, jön a Vigasztaló Szentlélek Úristen. A Szentlélek Úristen nem hazudik, csak Ő a másik fajta dolgokat hozza elő. Mint a jó védőügyvéd: szembeszáll és azokat az elemeket keresi, amelyek mentségére szolgálnak a vádlottnak.

Most játszá a Vád tanúja című filmet. Ott lehet látni, hogy az ügyész hogyan kapaszkodik bele mindenbe, hogyan próbálja akasztófára juttatni azt az embert és az ügyvéd olyan szenvedélyesen csinálja a védelmet, hogy majdnem attól féltik, hogy belehal. Azon töpreng éjjel-nappal, hogy tudná kivenni az ügyész kezéből a vádlottat. Ilyen birkózás folyik értünk is a szellemi erők között. Ismét mondom: amint nem hazudik a Sátán, hanem igazságokat csoportosít, a Vigasztaló Szentlélek sem hazudik, de másként csoportosítja a dolgokat. A javunkra szóló dolgokat emeli ki és teszi az asztalra. És kiderül, hogy vannak súlyos ellenünk szóló tényezők és vannak súlyos mellettünk szóló tényezők. Vajon a Bíró mit mond? Ha tárgyilagos a Bíró! De hát nem tárgyilagos. Elfogult a Bíró, mert édes Atyánk a Bíró. Nem kell attól tartani, hogy tárgyilagos. Elfogult a Bíró, de javunkra, mert a gyermekei vagyunk. De azért ezt a tárgyalást a mennyekben is le kell folytatni, a halálunk után is le kell folytatni, hogy a bűn lelepleződjék és a kegyelem dicsőséges legyen. Hogy a kegyelem győzhessen. De úgy, hogy a **kegyelem** győzhessen. Nem úgy, hogy én nem is voltam olyan hitvány, hanem hogy sok baj volt, de az elfogult Bíró, a kegyelmes édes Atya elhallgattatja a Sátánt. Ez az Isten gondolata: a vádaskodót leleplezni, ezt az egész igazságrendszert, amely ellenünk szól, leleplezni. Ez az egész eljárásnak a lényege. Ettől az eljárástól szegényítjük meg magunkat, ebből esünk ki, amikor nem fogadjuk be a Vigasztaló Szentleket, hanem elakadunk ott, ahol fáj a bűn és összetörök a bűnben.

Találkoztam keresztyénekkal, akiknél idült formában odáig ment a dolog, hogy azt mondták: Akárhol nyitom ki a bibliát, mindenütt csak ítéletet olvasok ki. Nem merik már kinyitni a bibliát, mert amint a szívükben odáig jutottak, hogy bűn, összetörés, ítélet, ez a lelki működés áttevődik a bibliaolvasásukra is, mindenütt vádat értenek belőle. Szentlélek nélküli keresztyénség.

Éreztek-e valamit ebből az evangéliumból, amit Jézus mond: Elküldi az én Atyám és én nevemben a Szentlelket, a Vigasztalót?

Gondoljunk vissza még egyszer Jézus Krisztusra. A Vigasztaló felől nézzük Jézus Krisztust. Hát Jézusnak a viselkedését nem lehet ezzel a szóval jellemezni, hogy a Vigasztaló Jézus? Péter elég csúfosan megtagadta Jézust és emlékezzetek: A Genezáret tavánál megkérdezte: „*Simon, Jónának fia: jobban szeretsz-é engem ezeknél?*” (Jn 21,15). Addig kérdezte, amíg sírva fakadt és eszébe jutott, hogy itt tulajdonképpen vigasztalás történt. Ez az eljárás, amelyben kell, hogy megszégyenüljön a bűn, de kell, hogy győzedelmeskedjék a kegyelem. Nem ez történt itt? Jézus a végén azt mondja: „*Legeltesd az én bárányaimat!*” (Jn 21,15). Vagyis Pétert visszaállítja a szolgálatba. Ez az egész jelenet megérdemli azt a felírást, hogy „A Vigasztaló Jézus.” Végig lehetne így olvasni a Szentírást. A hegyi beszéd mivel kezdődik? „*Boldogok, akik sírnak: mert ők megvigasztaltatnak.*” (Mt 5,4). A kétségbeesett apáknak, anyáknak, Jairusoknak, a naini asszonynak, mit mond Jézus: *Ne félj, csak higgy!* (Mk 5,36). Jézusnak az egész szolgálata az volt, hogy Vigasztaló. De azt mondta Jézus: „*aki engem látott, látta az Atyát*” (Jn 14,9). Mondhatnánk így is: az látja a Szentlelket. Amit a Szentlélek csinál, az már a názáreti Jézus életében is szemlélhető. És ha néha megdorgálta őket, nem úgy volt, hogy az végállomás, hanem megdorgálta őket, hogy elsegítse a szolgálatra. De Jézusnak a működését jellemezhetjük ezzel a szóval, hogy vigasztalás. Amikor az ótestamentomban előtekintett Ézsaiás próféta, így mondotta: „*Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet!*” (Ézs 40,1).

Rettenetesen megszégyényíti magát az a keresztyén ember, aki nem fogadja be a vigasztaló Szentlelket. Van helye és ideje annak, hogy lelepleződjék a bűn, de rettenetes az, hogy ha ez a végállomása keresztyén életednek. Ez az egyik fele, ami után jön a védőbeszéd, amelyik – ismét mondom – nem téged állít mégiscsak úgy helyre, hogy ezért te „valaki” vagy, hanem a Szentlélek Krisztusáért beszél. Arról, hogy igen nagy a bűn, de nagyobb a kegyelem. Igen, elestél, de nem estél ki a kegyelemből. Igen, ilyen vagy ember, de nézz Krisztusra, ilyen leszel. És ez a Krisztus már munkába vette az életedet. Inkább erre a Krisztusra nézz, mint visszafelé a bűneidre, hogy megragadj azokban. Nagyon megszégyenyedik azoknak az élete, akik kizárják a Vigasztalót az életükből. Azért mondtam, hogy ma este igazában a Vigasztaló Szentlélekről akarok beszélni. Most is ennek a szócsöve akarok lenni. Hidd el, hogy kedvesebb vagy Isten előtt, mint ahogy általában magad hiszed. Az Ő szeme nem akad el a bűnnél, hanem a bűn mögött meglátja benned azt, akinek teremtett, vagy akinek majd újjáteremt. Hidd el, hogy kedvesebb vagy Istennek, mint ahogy mered remélni. Hidd el, hogy ügyeidet végül kibogozza Isten, azokat az ügyeidet, amelyek most nagyon összezavarodtak. Hidd el, hogy sok minden valóban megoldhatatlan itt a földön, de kiold egyszer Isten ebből. Talán itt az a feladatunk, hogy a megoldhatatlanok között járva egyre erősebben reménykedjünk a végső megoldásokban, a test kötelékeiből való kioldoztatásunkban.

Már csak egy-két mondatot a másik két ígéretről.

Az a Szentlélek, aki vigasztal minket, új dolgokat tanít. Ebben az új perspektívában, ahogyan nem akadtok el a bűnnél, hanem reménységben néztek előre, ebben új döntések elé állít, új látásokat ad nekünk. A Szentlélek tanít. Emlékezzetek, Jézus azt mondta: Ha törvényszék elé visznek, ne csináljatok védőbeszédet magatoknak, csak kérjétek a Szentlelket,

Ő megtanít titeket, hogy hirtelen mit kell válaszolni. Ne tanuljatok ti védőbeszédet, legyen szabad a szívetek a Szentlélek számára, Ő majd megmondja, mit kell tenni. (Mt 10,19-20). De ugyanaz a Szentlélek visszafelé is meghúzza a szálakat a názáreti Jézus működéséhez, mint az imént én meghúztam a szálakat. Ha mindig csak visszafelé tekintünk, kicsit avatagok leszünk, ha mindig új döntések felé nézünk, félő, hogy rajongók leszünk. Ezt az egységet kell megtartani.

Még a másik versről valamit:

Azt mondja Jézus: „*Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek; nem úgy adom én nektek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!*” Én ezt úgy értelmezem, hogy ez a hitelesítő pecsét a Szentléleknek bennünk való munkálkodására. Ha a Szentlélek igazán védőügyvéd, akkor békességünk van. Hogyha az embernek rosszul áll az ügye, de jó ügyvéd vette kezébe a dolgot, akkor az ember megnyugszik. A Szentlélek munkájának ez a pecsétje, ez a békesség. Ezt mondja Jézus ilyen pozitív módon: Olyan békesség, amelyet a világ nem tud adni. És elmondja negatíve is: Ne nyugtalankodjék a szívetek. A görög szó a hánykolódást jelenti, ahogy a vihar a tenger vizét hullámoztatja. Ne legyen a lelketek ilyen ide-oda hullámozó, hánykolódó lélek, mondja Jézus. És azt mondja: Ne legyetek gyávák! Ez ezeknek a szavaknak a teljesebb értelme. Ha a Szentlélek munkálkodik bennünk, pozitíve békességünk van, negatíve: nem hánykolódik bizonytalanságban a lelkünk és nem leszünk gyávák.

Nem fejezhetem be mással, mint ezzel a kéréssel:

Ne akadjatok el itt, hogy bűnös vagyok. Ezen túl nyissátok meg a szíveteket, hogy a Szentlélek mondjon valamit arról, hogy bűnös vagy, akiért meghalt Krisztus. Bűnös vagy, akiben nem aludt el egészen mégsem Istennek a munkája. Nem gyönyörködöl a bűnben, szabadulni akarsz, szeretnél szent életet élni. Ott vannak benned az Istennek a kegyelmi kezdeményezései. Bízál Istenben, ne nyugtalankodjék a szíved, se ne féljen. Járhatok ebben a békességben, amit csak Jézus Krisztus adhat.

Könyörögjünk azért, hogy Isten megnyissa a Lélek áldásait, miután mi megnyitjuk szívünk ajtaját, hogy beáradhasson a Szentlélek.

Ámen